

Francesc Massip Quadern de teatre

La dramaturgia catalana emergent pren com a model el món de l'audiovisual, més que no pas la tradició teatral autòctona

La generació dels videojocs

Ahir finalitzava a l'elegant ciutat de Budapest el XIV Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes a la seu de la Universitat Eötvös Loránd. El congrés s'ha centrat en la cultura catalana contemporània i els seus contactes internacionals, i qui signa aquestes ratlles va provar de situar l'última escriptura teatral catalana en el concert de la dramaturgia europea d'avui.

S'observa un canvi radical de marc de referència, perquè les noves generacions de dramaturgs rarament dialoguen amb la tradició teatral catalana que, amb comptades excepcions, o bé ignoren o bé els suscita poc interès i menys estímul. I o bé s'insereixen en les línies dramàtiques que tracen els principals corrents del teatre occidental contemporani, o bé prenen com a model primordial el món audiovisual del cinema i la televisió.

Últimament els dramaturgs emergents han anat desenvolupant la seva tasca amb més o menys regularitat, sovint adoptant els estils que més s'ajustessin a les entitats que els han donat suport a través de borses o encàrrecs. A l'entorn de la Sala Beckett i els seus tallers d'escriptura dramàtica s'ha perfilat una manera de fer més experimental, en la línia dels procediments de la dramaturgia anglosaxona més innovadora. Els incentius procedents de l'empresa privada (Fundació Romea), s'han decantat més per la comèdia de qualitat i de vocació majoritària, mentre que en els ajuts institucionals, com el Projecte T6 del TNC o el projecte Autoria Textual Catalana del Teatre Lliure, hi ha hagut una diversitat superior, sempre atents a les novetats inter-

Una escena de 'Wolfenstein', l'obra de Jordi Casanovas que forma part de la trilogia 'Hardcore Videogames' ■ ARXIU

nacionals, més francòfona els uns, més germanòfona els altres.

Al marge d'aquests circuits, s'està produint una efervescent activitat textual en espais perifèrics, amb condicions precàries i visibilitat gairebé inexistent, on es couen noves veus dramàtiques que constitueixen la que podem anomenar Generació dels Videojocs. Em suggereix la denominació l'obra i els espectacles del jove creador vilafraquí Jordi Casanovas (1978), un home de teatre que no concep

El dramaturg Jordi Casanovas no concep l'escriptura dramàtica sense la seva realització escènica

l'escriptura dramàtica sense la seva realització escènica, per això es dobla d'autor i director, al capdavant de la seva companyia Flyhard. Compta amb un equip d'actors còmplices, que confien plenament en la seva obra, fet que atorga una gran organicitat i coherència en els treballs que en resulten, sempre d'una frescor i d'una immediatesa certament remarcables. Ho hem pogut comprovar amb la Trilogia *Hardcore Videogames*, de la qual ha presentat a AREAtangent *Wolfenstein*

i *Tetris* (2006) i que estrenarà *Simcity* a la Beckett (gener de 2007). Són peces esplèndidament dialogades, que combinen l'humor i el drama, la violència física i moral, amb constants girs dramàtics, canvis d'identificació amb els personatges, cops de teatre i recursos sorprenents per capgirar expectatives que es fan ressò de l'estètica i la temàtica dels còmics, els videojocs i l'audiovisual, codis molt propers a la joventut, el públic al qual l'autor vol arribar sense entrebancs.

Jordi Casanovas i l'Associació Kametta

■ Casanovas és autor d'altres textos, com *Les millors ocasions* (2002), el relat d'un brutal segrest tenyit d'un negre sarcasme, amb tot de racons ocults i inexplicats d'estil pinterià, i amb la violència i crueltat de Sarah Kane (*Blasted*), i que encara no ha pujat a escena. Tampoc ho ha fet *Bekenbauer* (Premi Alcoi 2005), que acaba de publicar Edicions 62, una peça en clau de comèdia estripada, on també hi ha un segrest més aviat de pega, en una peripècia rocambolesca que formalment té punts de contacte amb l'humor negre de Martin McDonagh (*El tinent d'Inishmore*). Entre els textos inèdits, és molt destacable *Estralls*

(2006), una comèdia antibèlica desoladora, desencisada, trembunda, però tendra, senzilla, aparentment innocent, demolidora, amb situacions d'una comicitat que recorda els films antibèlics de Chaplin o Kubrick, i amb ressons escènics novament de McDonagh (*L'home-coixí*), del *Woyzeck* de Büchner i alguna pinzellada poètica de Koltés.

A més de la seva tasca creativa, Casanovas lidera l'Associació Kametta de Vilafranca, que promou una "residència de dramaturgia catalana inèdita" que vol ser laboratori d'experimentació i recerca per tal de buscar nous camins, noves formes i nous temes

Jordi Casanovas, un autor nou amb molt de futur ■ ARXIU

(<http://dramatica.kametta.org/>). L'objectiu és donar suport a produccions de textos catalans contemporanis inèdits, d'autors nous o no estrenats comercialment per tal de millorar-ne la difusió a través d'un cicle i la seva continuïtat. Tot plegat defugint el pes de la por d'equivocar-se, perquè en art sempre cal provar i arriscar-se, sense complexos, amb totes les rectificacions que facin falta. Una iniciativa programàtica, del tot inusual a les nostres latituds, i en conseqüència altament interessant en la mesura que vol col·laborar a fer visible i popular la riquesa i qualitat de l'emergent dramaturgia catalana.